

คำถามพร้อมธงคำตอบวิชากฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา การสอบความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๒

ข้อ ๑. คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องนายสายเป็นจำเลยต่อศาลว่า นายสายเอาไปเสียซึ่งหนังสือมอบอำนาจที่ยังไม่ได้กรอกข้อความ เพียงนายเงินผู้เสียหายลงลายมือชื่อในช่องผู้มอบอำนาจและนำโฉนดที่ดินของนายเงินไปด้วย แล้วกรอกข้อความลงในหนังสือมอบอำนาจว่า นายเงินมอบให้นายสายยื่นคำขอจดทะเบียนโอนที่ดินแปลงดังกล่าว ตลอดจนให้ถ้อยคำต่างๆ ต่อเจ้าพนักงานที่ดินโดยผู้เสียหายไม่ได้ยินยอม แล้วนำไปแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดิน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘๘, ๒๖๔, ๒๖๘ ในวันนัดสืบพยานโจทก์ นายสายได้พบกับนายเงิน นายสายโกรธจึงตรงเข้าหยิบโทรศัพท์เคลื่อนที่ของนายเงินขว้างลงที่พื้นจนแตก ต่อมา นายเงินถึงแก่ความตายด้วยโรคประจำตัวโดยยังไม่ทันได้ดำเนินคดีข้อหาทำให้เสียหายแก่ นายสาย นางนุชมารดาของนายเงินจึงยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ กับได้ยื่นฟ้องนายสายเป็นจำเลยข้อหาทำให้เสียหายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของนายเงิน

ให้วินิจฉัยว่า นางนุชจะยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ และยื่นฟ้องนายสายในข้อหาทำให้เสียหาย ได้หรือไม่

ธงคำตอบ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕ (๒) บัญญัติให้ผู้บุุพการีมีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายเฉพาะแต่ในความผิดอาญาซึ่งผู้เสียหายถูกทำร้ายถึงตายหรือบาดเจ็บจนไม่สามารถจะจัดการเองได้ คดีนี้พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องนายสายขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๘๘, ๒๖๔, ๒๖๘ เป็นคดีความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรมและความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ดังนั้น เมื่อนายเงินผู้เสียหายถึงแก่ความตายด้วยโรคประจำตัวของผู้เสียหายเองโดยไม่ได้ตายเพราะถูกนายสายทำร้าย กรณีของนางนุชจึงไม่ต้องด้วยบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวที่ให้นางนุชมีอำนาจจัดการแทนนายเงินผู้เสียหายในการเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๐ นางนุชจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๖๓/๒๕๕๒, ๘๓๕๗/๒๕๕๐)

ส่วนความผิดฐานทำให้เสียชีวิตโดยไตร่ตรองที่ของนายเงินนั้น ความผิดเกิดขึ้นในขณะที่นายเงินยังมีชีวิตอยู่ นายเงินจึงเป็นผู้เสียหาย เมื่อนายเงินถึงแก่ความตายโดยยังไม่ได้ยื่นฟ้องนายสาย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔, ๕ และ ๖ ไม่ได้ให้อำนาจนางนุชเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาแทนนายเงินได้ นางนุชไม่ใช่ผู้เสียหาย จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๓๙๕/๒๕๒๕)

ข้อ ๒. คำถาม (ก) คดีอาญาเลิกกันได้อย่างไร เมื่อคดีเลิกกันแล้วมีผลอย่างไร

(ข) นางแมนทำร้ายร่างกายนางสาวเจดโฉมซึ่งเป็นดาราระครโทรทัศน์ไม่ถึงกับเป็นอันตรายแก่กายหรือจิตใจ พนักงานสอบสวน สอบสวนแล้ว นางแมนให้การรับสารภาพว่าเหตุที่ทำร้ายนางสาวเจดโฉม เพราะโกรธที่นางสาวเจดโฉมเล่นละครกลั่นแกล้งนางสาวดาวพระศุภร์นางเอกละครเรื่องเดียวกัน พนักงานสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าคดีนี้เป็นความผิดเล็กน้อย สามารถเลิกกันได้ นางแมนมิได้มีนิสัยชั่วร้ายแต่อย่างใด ไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก จึงเปรียบเทียบโดยปรับนางแมนเป็นเงิน ๕๐๐ บาท นางแมนและนางสาวเจดโฉมยินยอม นางแมนชำระเงินค่าปรับแล้วโดยนางสาวเจดโฉมเรียกร้องค่าเสียหายเป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท นางแมนตกลงจะชำระค่าเสียหายให้ตามคำเรียกร้อง แต่ขอชำระให้ภายใน ๗ วัน ต่อมานางแมนไม่มีเงินชำระ นางสาวเจดโฉมจึงไปแจ้งต่อพนักงานสอบสวนขอให้ยกเลิกการเปรียบเทียบคดี เพื่อให้ดำเนินคดีกับนางแมนต่อไป

ให้วินิจฉัยว่า พนักงานสอบสวนจะยกเลิกการเปรียบเทียบและดำเนินคดี
แก่นางแมนอีกได้หรือไม่

ธงคำตอบ (ก) คดีอาญาเลิกกันได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา มาตรา ๓๗ ดังต่อไปนี้

(๑) ในคดีมีโทษปรับสถานเดียว เมื่อผู้กระทำผิดยินยอมเสียค่าปรับใน
อัตราอย่างสูงสำหรับความผิดนั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนศาลพิจารณา

(๒) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่า
ความผิดลหุโทษ หรือคดีอื่นที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
หรือความผิดต่อกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรซึ่งมีโทษปรับอย่างสูงไม่เกินหนึ่ง
หมื่นบาท เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบแล้ว

(๓) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่า
ความผิดลหุโทษ หรือคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทซึ่ง
เกิดในกรุงเทพมหานคร เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่นายตำรวจประจำท้องที่
ตั้งแต่ตำแหน่งสารวัตรขึ้นไป หรือตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้ทำการในตำแหน่งนั้นๆ
ได้เปรียบเทียบแล้ว

(๔) ในคดีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่า
ปรับตามค่าเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วในความผิดตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๗ (๒) (๓) และ (๔) ถ้าเจ้า
พนักงานเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกให้มีอำนาจเปรียบเทียบโดย
กำหนดค่าปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระ ถ้าผู้ต้องหาและผู้เสียหายยินยอมตามนั้น
เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่กำหนดให้ภายในเวลาอัน
สมควรแต่ไม่เกินสิบห้าวันแล้ว คดีนั้นเป็นอันเสร็จเด็ดขาดตามมาตรา ๓๘ (๑)
เมื่อคดีอาญาเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๗
แล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามมาตรา ๓๘ (๓)

(ข) คดีนี้พนักงานสอบสวนเห็นว่าเป็นความผิดเล็กน้อยสามารถเลิกกันได้
นางแมนผู้ต้องหามิได้มีนิสัยชั่วร้าย ไม่สมควรได้รับโทษถึงจำคุก จึงทำการ
เปรียบเทียบโดยกำหนดค่าปรับ ๕๐๐ บาท นางแมนผู้ต้องหาและนางสาวเจ็ด

โฉมผู้เสียหายยินยอม เมื่อนางแม่นำชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาแล้ว คดีอาญาจึงเป็นอันเสร็จเด็ดขาดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๘ (๑) สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามมาตรา ๓๙ (๓)

ดังนั้น การที่นางแม่นำชำระค่าเสียหายให้นางสาวเจ็ดโฉม พนักงานสอบสวนไม่อาจยกเลิกการเปรียบเทียบและดำเนินคดีอาญาแก่นางแม่นำได้อีกต่อไป

ข้อ ๓. คำถาม ร้อยตำรวจโท เอก และสิบตำรวจโทตรี เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชันนำตัวนายดำ ผู้ต้องหาคดีลักทรัพย์ไปเพื่อขอฝากขังต่อศาลจังหวัดตลิ่งชัน ระหว่างทางได้มีพวกของนายดำหลายคนเข้าแย่งตัวนายดำ จึงเกิดการยิงต่อสู้กันระหว่างเจ้าพนักงานตำรวจกับพวกของนายดำ ปรากฏว่ามีกระสุนปืนหนึ่งนัดถูกนายดำที่บริเวณศีรษะเป็นเหตุให้นายดำถึงแก่ความตายในที่เกิดเหตุ ต่อมาเมื่อพันตำรวจโทขาว พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชันร่วมกับแพทย์ พนักงานอัยการและเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองชั้นสูตรพลิกศพนายดำผู้ตายแล้ว จึงแจ้งข้อหาร้อยตำรวจโทเอก กับพวกว่าร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา แต่ร้อยตำรวจโทเอกกับพวกอ้างว่า เป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่เพื่อป้องกันมิให้ผู้ต้องหาหลบหนี ผลการตรวจสอบของกองพิสูจน์หลักฐานปรากฏว่ากระสุนปืน ซึ่งพบในศพของผู้ตายไม่ได้ถูกยิงมาจากอาวุธปืนของร้อยตำรวจโทเอกกับพวก พันตำรวจโทขาว พนักงานสอบสวนจึงสอบสวนคดีแต่เพียงผู้เดียวโดยไม่ได้แจ้งให้พนักงานอัยการเข้าร่วมสอบสวนด้วย และสรุปสำนวนมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องร้อยตำรวจโทเอก กับพวกตามข้อกล่าวหาแล้วส่งสำนวนมาให้พนักงานอัยการ สำนักงานคดีอาญาธนบุรีพิจารณาสั่งคดี โดยมีได้มีการทำสำนวนชั้นสูตรพลิกศพ และไม่มี การไต่สวนการชั้นสูตรพลิกศพแต่อย่างใด

ให้วินิจฉัยว่า (ก) พันตำรวจโทขาวสอบสวนคดีที่กล่าวหาร้อยตำรวจโทเอกกับพวก โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

(ข) พนักงานอัยการ สำนักงานคดีอาญาธนบุรี มีอำนาจสั่งคดีนี้หรือไม่
ธงคำตอบ (ก) นายดำถึงแก่ความตายขณะที่ ร้อยตำรวจโทเอก กับ
พวก นำตัวไปขอฝากขังต่อศาล ถือว่าเป็นการตายในระหว่างอยู่ในความ
ควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ จึงเป็นกรณีที่
พนักงานสอบสวนเมื่อได้ทำการชันสูตรพลิกศพ ตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ วรรคสาม แล้วต้องร่วมกับพนักงานอัยการ
ทำสำนวนชันสูตรพลิกศพ แล้วเสนอพนักงานอัยการเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลแห่ง
ท้องที่ที่ศพนั้นอยู่เพื่อไต่สวนชันสูตรพลิกศพตามมาตรา ๑๕๐ วรรคสี่ และ
วรรคห้า เสียก่อน เมื่อศาลได้มีคำสั่งเกี่ยวกับการชันสูตรพลิกศพแล้ว จึงสรุป
สำนวนสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องในสำนวนที่กล่าวหาร้อย
ตำรวจโทเอก กับพวกต่อไป ดังนั้น การที่พันตำรวจโทขาว พนักงานสอบสวน
มิได้ทำสำนวนชันสูตรพลิกศพแล้วเสนอให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อ
ไต่สวนชันสูตรพลิกศพก่อนสรุปสำนวนสอบสวน ทั้งในการสอบสวนคดีนี้ก็มีได้มี
พนักงานอัยการเข้าร่วมกับพนักงานสอบสวนในการทำการสอบสวนด้วยแต่อย่าง
ใด จึงเป็นการสอบสวนที่ไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๕๐ และ ๑๕๕/๑

(ข) แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏตามพยานหลักฐานว่า ร้อยตำรวจโทเอก
กับพวก ไม่ได้เป็นผู้ใช้อาวุธปืนยิงนายดำผู้ตายก็ตาม แต่ในคดีนี้ถือว่ามีกรกล่าว
หาว่าร้อยตำรวจโทเอก กับพวก ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานใช้อาวุธปืนยิงนายดำเป็น
เหตุให้ถึงแก่ความตายแล้วจึงเป็นคดีฆาตกรรม ซึ่งผู้ตายถูกเจ้าพนักงานซึ่งอ้าง
ว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ฆ่าตายหรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของ
เจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ จึงเข้าเงื่อนไขที่จะต้องเสนอ
สำนวนสอบสวนให้อัยการสูงสุดเป็นผู้พิจารณาสั่งตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๓ วรรคท้าย ส่วนร้อยตำรวจโทเอกกับพวก
จะกระทำความผิดตามข้อกล่าวหาและเป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือไม่
เป็นดุลพินิจการสั่งคดีของอัยการสูงสุด ฉะนั้น พนักงานอัยการสำนักงานคดี
อาญาธนบุรี จึงไม่มีอำนาจสั่งคดีนี้

ข้อ ๔. คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดฐานลักทรัพย์หรือรับของโจรสร้อยคอทองคำของนายจ้าง ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕, ๓๕๗ โดยโจทก์บรรยายฟ้องไว้ด้วยว่า ในชั้นสอบสวนจำเลยให้การรับสารภาพข้อหาลักทรัพย์ของนายจ้าง ส่วนชั้นพิจารณาของศาลจำเลยให้การว่า ขอให้การรับสารภาพตามฟ้องทุกประการ โจทก์แถลงไม่สืบพยาน ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยข้อหาลักทรัพย์ของนายจ้าง จำคุก ๑ ปี จำเลยให้การรับสารภาพ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๖ เดือน ให้วินิจฉัยว่า

(ก) คำพิพากษาศาลชั้นต้นชอบหรือไม่

(ข) หากจำเลยอุทธรณ์ว่า เหตุที่จำเลยลักทรัพย์ของนายจ้างก็เพราะจำเลยยากจน ขอให้รอกการลงโทษ ศาลอุทธรณ์เห็นว่า แม้คำให้การของจำเลยจะไม่ขัดแย้งแต่จำเลยรับในอุทธรณ์ว่าลักทรัพย์ของนายจ้างจริงตามฟ้อง ประกอบกับคดีไม่มีเหตุอันควรรอกการลงโทษ จึงพิพากษายืน คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ชอบหรือไม่

ธงคำตอบ (ก) การที่โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดฐานลักทรัพย์หรือรับของโจร แสดงว่าโจทก์ประสงค์จะให้ลงโทษจำเลยในข้อหาใดข้อหาหนึ่งเพียงข้อหาเดียว คำรับสารภาพของจำเลยที่ว่าให้การรับสารภาพตามฟ้องนั้น ไม่ชัดเจนพอที่จะชี้ขาดว่าจำเลยกระทำความผิดฐานใด แม้โจทก์บรรยายฟ้องไว้ด้วยว่าในชั้นสอบสวนจำเลยให้การรับสารภาพข้อหาลักทรัพย์ก็ตาม แต่คำให้การชั้นสอบสวนก็ไม่เกี่ยวข้องกับคำให้การในชั้นพิจารณา กรณีไม่อาจถือว่าการที่จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้องเป็นคำให้การรับข้อหาลักทรัพย์ คำให้การรับของจำเลยไม่สามารถรับฟังได้แน่ชัดว่าจำเลยกระทำความผิดฐานลักทรัพย์หรือรับของโจร จึงมิใช่กรณีที่ศาลจะพิพากษาไปได้โดยไม่สืบพยานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง เมื่อโจทก์แถลงไม่สืบพยาน ศาลไม่อาจลงโทษจำเลยได้ คำพิพากษาศาลชั้นต้นจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๗๙๘/๒๕๕๐)

(ข) ส่วนที่จำเลยอุทธรณ์ว่าเหตุที่จำเลยลักทรัพย์ของนายจ้างก็เพราะจำเลยยากจน ขอให้รอกการลงโทษโดยมิได้โต้แย้งคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นที่

พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานลักทรัพย์นั้น คำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือคำฟ้องอุทธรณ์มิใช่คำให้การของจำเลยที่ได้ให้การไว้ต่อศาลชั้นต้นก่อนเริ่มพิจารณา ถึงแม้จะมีถ้อยคำหรือข้อความที่อาจแสดงว่าจำเลยรับสารภาพในความผิดฐานลักทรัพย์ ก็ไม่อาจถือว่าเป็นคำให้การของจำเลยว่ากระทำความผิดฐานลักทรัพย์ หรือรับฟังได้โดยปริยายว่าจำเลยให้การรับสารภาพฐานลักทรัพย์ เมื่อคำให้การของจำเลยไม่สามารถรับฟังได้ว่าจำเลยกระทำความผิดฐานลักทรัพย์หรือรับของโจร ศาลอุทธรณ์จะพิพากษาลงโทษจำเลยไม่ได้ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๔๗๘๔/๒๕๕๐)

ข้อ ๕. คำถาม โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานวิ่งราวทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ จำเลยให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ปล่อยจำเลยชั่วคราว ครั้นถึงวันนัดสืบพยานโจทก์ผู้ประกันยื่นคำร้องขอจัดการส่งตัวจำเลยโดยอ้างว่าจำเลยป่วยเป็นโรคไข้หวัดใหญ่ไม่สามารถมาศาลได้ ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วไม่เชื่อว่าจำเลยป่วยจริงถือว่าผู้ประกันผิดสัญญาประกัน ให้ปรับผู้ประกันเต็มตามสัญญาประกัน ๑๐๐,๐๐๐ บาท และให้ออกหมายจับจำเลย แต่เนื่องจากไม่แน่ใจว่าจะจับจำเลยได้เมื่อใดจึงให้จำหน่ายคดีชั่วคราว หากจับจำเลยได้แล้วจะยกคดีขึ้นพิจารณาต่อไป

ให้วินิจฉัยว่า (ก) ผู้ประกันจะอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ปรับผู้ประกันฐานผิดสัญญาประกันทันทีได้หรือไม่

(ข) หากผู้ประกันนำตัวจำเลยมาส่งศาลแล้ว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคดีขึ้นพิจารณาต่อไป แล้วพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ จำคุก ๒ ปี จำเลยอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิด ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าจำเลยมีความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๔ จำคุก ๓ เดือน แต่ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขังแทน ดังนี้ จำเลยจะฎีกาว่าไม่ได้กระทำความผิดได้หรือไม่

ธงคำตอบ (ก) ในกรณีที่มีการผิดสัญญาประกันต่อศาล ฝ่ายที่ถูกบังคับตามสัญญาประกันมีอำนาจอุทธรณ์ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญา มาตรา ๑๑๙ วรรคหนึ่ง ดังนั้น แม้ขณะที่คดีอยู่ในระหว่างพิจารณา ศาลชั้นต้นมีคำสั่งปรับผู้ประกันฐานผิดสัญญาประกัน และเพียงแต่มีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว ยังมีได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในประเด็นสำคัญก็ตาม ผู้ประกันก็มีอำนาจอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ปรับผู้ประกันฐานผิดสัญญาประกันทันทีได้ตามบทบัญญัติดังกล่าว และมีใช้เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาตามมาตรา ๑๙๖ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๙๓/๒๕๒๑)

(ข) คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ จำคุก ๒ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๔ จำคุก ๓ เดือน แต่ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขังแทน จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน ๒ ปี และศาลอุทธรณ์ยังคงลงโทษจำเลยไม่เกินกำหนดที่ว่ามานี้ แม้ศาลอุทธรณ์จะพิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นทั้งบททั้งโทษซึ่งเป็นการแก้ไขมาก แต่ศาลอุทธรณ์มิได้พิพากษาเพิ่มเติมโทษจำเลย จึงต้องห้ามมิให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๙ จำเลยจึงฎีกาว่าไม่ได้กระทำความผิดอันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงไม่ได้

ข้อ ๖. คำถาม (ก) เหตุเกิดเวลากลางวันขณะที่นายดำอยู่ที่หน้าบ้านของนายแดง นายดำเห็นนายแดงกำลังใช้อาวุธมีดแทงทำร้ายร่างกายนายขาวหลายครั้งในบ้านของนายแดง อันเป็นความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นายดำจึงเข้าไปจับกุมนายแดงในบ้านของนายแดง แล้วนำส่งที่ทำการพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ

(ข) นายแดงเจ้าของบ้าน เชิญนายดำให้เข้าไปรับประทานอาหารในบ้านของนายแดง ขณะที่นายดำอยู่ในบ้าน นายดำเห็นนายเขียวกำลังใช้อาวุธมีดแทงทำร้ายร่างกายนายเหลืองหลายครั้งในบ้านของนายแดง นายดำจึงเข้าไปจับกุมนายเขียวส่งที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ

ให้วินิจฉัยว่า การจับกุมของนายดำทั้งสองกรณีชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ (ก) การจับเป็นอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘ ราษฎรจะจับได้เมื่อเข้าเกณฑ์ตามมาตรา ๗๘ แม้นายดำจะเห็นนายแดงทำร้ายร่างกาย นายขาวอันเป็นความผิดซึ่งหน้าที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ความผิดนั้นกระทำลงในบ้านของนายแดงอันเป็นที่รโหฐาน นายดำไม่มีอำนาจเข้าไปจับนายแดง เพราะเป็นการจับในที่รโหฐานซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๘๑ เว้นแต่จะได้ทำตามบทบัญญัติที่ว่าด้วยการค้นในที่รโหฐาน เมื่อนายดำเป็นราษฎร ย่อมไม่มีอำนาจค้นในที่รโหฐานไม่ว่ากรณีใดๆ นายดำจึงไม่มีอำนาจเข้าไปจับนายแดง การจับกุมของนายดำตามข้อ (ก) จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(ข) นายแดงเจ้าของบ้านเชิญนายดำให้เข้าไปในบ้าน จึงเป็นการเข้าไปในที่รโหฐานโดยชอบ เมื่อนายดำอยู่ในบ้านเห็นนายเขียวกำลังใช้อาวุธมีดแทงทำร้ายนายเหลือง นายดำสามารถจับนายเขียวได้ โดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘ และไม่ถือเป็นการค้นในที่รโหฐานอันจะเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๘๑ เพราะนายดำได้เข้าไปในที่รโหฐานโดยชอบอันเนื่องมาจากการเชิญของนายแดงเจ้าของบ้าน การจับกุมของนายดำ ตามข้อ (ข) จึงชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๗. คำถาม โจทก์ฟ้องว่า ได้ขายฝากที่ดินไว้กับจำเลยในราคา ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้รับเงินจากจำเลยไปจริงเพียง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท กำหนดไถ่ถอนการขายฝากในเวลา ๒ ปี แต่จำเลยขอให้ระบุในหนังสือสัญญาที่จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าขายฝากกันในราคา ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท และระบุด้วยว่าผู้ขายฝากได้รับเงินไปครบถ้วนตามจำนวนที่ระบุไว้ในหนังสือสัญญาแล้ว เมื่อใกล้ครบกำหนดไถ่ โจทก์นำเงิน ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท ไปขอไถ่ถอนตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๙๙ บัญญัติให้สิทธิไถ่ถอนได้ในวงเงินที่ขายฝากกันจริงบวกผลประโยชน์อีกร้อยละ ๑๕ ต่อปี แต่จำเลยไม่ยอมให้ไถ่ถอน ขอให้บังคับจำเลยจดทะเบียนไถ่ถอนที่ดินให้โจทก์ตามกฎหมาย

จำเลยให้การว่าชายฝากกันจริงในราคา ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท และโจทก์ได้รับเงินไปครบถ้วนแล้ว โจทก์จะขอไถ่ถอนในวงเงิน ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้ ขอให้ยกฟ้อง ดังนี้ เมื่อมีการนำสืบเอกสารสัญญาขายฝากต่อศาลแล้ว โจทก์และจำเลยจะขอนำพยานบุคคลมาสืบตามข้ออ้างและข้อเถียงของแต่ละฝ่ายได้หรือไม่

ธงคำตอบ คดีนี้มีข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาขายฝากที่ดิน ซึ่งจะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงเป็นกรณีที่มีกฎหมายบังคับให้ต้องมีเอกสารมาแสดง อยู่ในบังคับแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๔ ที่ห้ามสืบพยานบุคคลแทนพยานเอกสารเมื่อไม่สามารถนำเอกสารมาแสดง และห้ามสืบพยานบุคคลว่ายังมีข้อความเพิ่มเติม ตัดทอน หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความในเอกสารนั้น

การที่โจทก์จะขอสืบพยานบุคคลตามข้ออ้างในคำฟ้องนั้น ถึงแม้จะเป็นการขอสืบพยานบุคคลให้แตกต่างไปจากข้อความในเอกสาร แต่ก็เป็นกรณีสืบเพื่อประกอบข้ออ้างว่า หนี้ที่จะต้องไถ่ถอนที่ดินตามเอกสารสัญญาขายฝากนี้มีผลสมบูรณ์ให้ต้องไถ่ถอนตามวงเงินที่ชายฝากกันจริงบวกผลประโยชน์อื่นกร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๙๙ เท่านั้น เป็นการสืบพยานบุคคลเพื่อแสดงว่า สัญญาหรือหนี้ที่ระบุไว้ในเอกสารนั้นไม่สมบูรณ์บางส่วน เข้าข้อยกเว้นให้สืบพยานบุคคลได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๔ วรรคสอง ไม่ต้องห้ามสืบพยานบุคคลตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง (ข)

ส่วนที่จำเลยขอนำพยานบุคคลมาสืบนั้น เป็นการนำสืบเพื่อยืนยันสนับสนุนข้อความในเอกสารสัญญาขายฝากตามข้อต่อสู้ของตน และมีใช่เป็นการสืบพยานบุคคลเพื่อเพิ่มเติม ตัดทอน หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความในสัญญาขายฝากดังกล่าว ไม่ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง (ข)

ข้อ ๘. คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องนายดำจำเลยในข้อหา ร่วมกันปล้นทรัพย์โดยมีอาวุธ พนักงานอัยการได้สืบพยานบางส่วน ดังนี้

(ก) นำสืบนายแดงเบิกความว่า เป็นคนขับรถพานายดำกับพวกอีก ๓ คนไปปล้นบ้านนายเหลือง โดยนายแดงคอยดูต้นทางให้ ชั้นสอบสวนนายแดงถูกดำเนินคดีเป็นผู้ต้องหา แต่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องโดยกันไว้เป็นพยาน

(ข) นำสืบพนักงานสอบสวนเบิกความว่า นายดำให้การรับสารภาพว่า ร่วมปล้นบ้านนายเหลือง และนำทรัพย์สินที่ปล้นได้กับมีดที่พกติดตัวไปปล้นไปซ่อนไว้ที่วัด และได้นำเจ้าพนักงานตำรวจไปติดตามทรัพย์สินที่ปล้นและมีดมาได้ แต่ตอบคำถามค้านยอมรับว่า ก่อนสอบปากคำนายดำ ไม่ได้แจ้งเตือนนายดำว่า คำให้การของนายดำอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาได้

(ค) นำสืบทรัพย์สินที่ปล้นมาได้ และอาวุธมีดที่ใช้ในการปล้น

ให้วินิจฉัยว่า ศาลจะรับฟังพยานหลักฐานที่พนักงานอัยการนำสืบในข้อ (ก) (ข) และ (ค) ได้หรือไม่

ธงคำตอบ (ก) นายแดงเป็นพยานบุคคลซึ่งสามารถพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้ จึงสามารถรับฟังเป็นพยานบุคคลได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ แม้นายแดงจะถูกดำเนินคดีเป็นผู้ต้องหาแต่ก็มิได้ถูกฟ้องเป็นจำเลย จึงเป็นพยานโจทก์ก็ได้ไม่ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๒

(ข) คำให้การของนายดำเป็นคำให้การของผู้ต้องหาซึ่งให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนมิได้แจ้งให้ผู้ต้องหาทราบว่าผู้ต้องหาจะมีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ และถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การ อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ จึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานมิได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๔ วรรคท้าย

(ค) ทรัพย์สินที่ปล้นมาได้และมีดของกลางเป็นวัตถุพยานที่ได้มาโดยอาศัยคำให้การของผู้ต้องหาที่มิได้รับแจ้งว่าคำให้การของเขาสามารถใช้ยืนยันเขาในชั้นศาลได้ จึงเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นโดยมิชอบ โดยหลักแล้ว ห้ามมิให้ศาลรับฟังเว้นแต่การรับฟังพยานหลักฐานนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรมมากกว่าผลเสียอันเกิดจากผลกระทบต่อมาตรฐานของระบบงานยุติธรรมทางอาญาหรือสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญา มาตรา ๒๒๖/๑ กรณีนี้ วัตถุประสงค์ของกลางทั้ง ๒ ชิ้น เป็นพยานหลักฐานสำคัญในการพิสูจน์ความผิดฐานปล้นทรัพย์ซึ่งเป็นการผิดร้ายแรง และลักษณะการกระทำมิชอบของพนักงานสอบสวนเป็นเพียงการละเลยมิได้แจ้งเตือนสิทธิของผู้ต้องหา ซึ่งเป็นความผิดพลาดเล็กน้อย ศาลจึงรับฟังวัตถุประสงค์ของกลางทั้งสองชิ้นเป็นพยานหลักฐานได้

ข้อ ๙. คำถาม นายทองโจทก์ยื่นฟ้องนายเงินจำเลย ฐานละเมิดเรียกค่าเสียหายทรัพย์ ๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยระบุในคำฟ้องว่านายทอง อายุ ๒๑ ปีเศษ ศาลนัดสืบพยานโจทก์ในวันนี้ แต่นายเงินจำเลยได้ไปขอคัดทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๐ ซอยสวนอ้อย แขวงวชิระ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นบ้านที่อยู่ของนายทองโจทก์จากนายทะเบียนเขตดุสิตแล้ว ปรากฏว่านายทองโจทก์มีอายุเพียง ๑๙ ปี นายเงินจำเลยจึงมีความประสงค์ที่จะขอให้ศาลทำการสอบสวนในเรื่องความสามารถของนายทองโจทก์เสียก่อนที่จะเริ่มดำเนินการสืบพยานให้ท่านในฐานะทนายความของนายเงินจำเลย ร่างคำร้องต่อศาลตามความประสงค์ของนายเงินจำเลยต่อไป (ให้ร่างแต่ใจความในคำร้องเท่านั้น)

ธงคำตอบ ร่างคำร้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๖ วรรคสอง

ตัวอย่างคำร้อง

ข้อ ๑. คดีนี้ ศาลนัดสืบพยานโจทก์ในวันนี้ ดังความแจ้งแล้วนั้น

ข้อ ๒. จำเลยขอกราบเรียนต่อศาลว่า โจทก์ระบุในคำฟ้องว่าโจทก์อายุ ๒๑ ปีเศษ ซึ่งไม่เป็นความจริง โดยจำเลยได้ไปขอคัดทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๐ ซอยสวนอ้อย แขวงวชิระ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นบ้านที่อยู่ของโจทก์จากนายทะเบียนเขตดุสิตแล้ว ปรากฏว่าโจทก์มีอายุเพียง ๑๙ ปี ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รายละเอียดปรากฏตามภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านเอกสารท้ายคำร้อง จึงเห็นได้ชัดเจนว่าโจทก์ได้ยื่นฟ้องคดีนี้โดยเป็นผู้ปกครองในเรื่องความสามารถ ฉะนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ขอศาลได้โปรดทำการไต่สวนและมีคำสั่งต่อไป ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ข้อ ๑๐. คำถาม (ก) กฎหมายกำหนดวิธีการทำสัญญาก่อนสมรส พร้อมกับการจดทะเบียนสมรสไว้อย่างไร

(ข) ให้ท่านร่างสัญญาก่อนสมรสระหว่างนางสาวจันทร์หอม รวยสัน อายุ ๒๕ ปี กับนายอาทิตย์ หมดจด อายุ ๔๕ ปี ซึ่งนางสาวจันทร์หอม รวยสัน ต้องการให้

(๑) ที่ดินพร้อมอาคารชุด ๑ หลัง

(๒) เงินสดในธนาคาร ๑๐ ล้านบาท ซึ่งทรัพย์สินทั้งสองรายการดังกล่าว เป็นของตน แยกออกเป็นสินส่วนตัวก่อนที่จะทำการสมรสกับนายอาทิตย์ หมดจด ให้ท่านในฐานะทนายความ จัดทำร่างสัญญาก่อนสมรส

ธงคำตอบ (ก) สัญญาก่อนสมรสเป็นสัญญาที่ต้องทำก่อนการสมรสมี ผลผูกพันระหว่างคู่สมรส ทำขึ้นเพื่อประสงค์ที่จะแยกสินส่วนตัวของรายหนึ่งราย ใดที่ประสงค์จะไม่ให้ทรัพย์สินของตนตกเป็นสินสมรสหลังจากจดทะเบียนสมรส แล้ว จึงได้ทำข้อตกลงไว้ก่อน สัญญาดังกล่าวต้องนำความไปจดทะเบียนใน ทะเบียนสมรสพร้อมการจดทะเบียนสมรสต่อนายทะเบียนเพื่อให้ผลสมบูรณ์

สัญญาก่อนสมรส

เขียนที่ บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นระหว่าง นางสาวจันทร์หอม รวยล้น อายุ ๒๕ ปี
อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

กับ นายอาทิตย์ หมดจจด อายุ ๔๕ ปี อยู่บ้านเลขที่.....
ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....

คู่สัญญาทุกฝ่ายมีความประสงค์จะทำสัญญาก่อนสมรสเพื่อแยกทรัพย์สิน
อันเป็นทรัพย์สินดังต่อไปนี้ ให้เป็นสินส่วนตัวของผู้ที่ระบุชื่อในสัญญานี้ ดังนี้

๑. ที่ดินโฉนดเลขที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....และอาคารชุด ๑ หลัง ซึ่งตั้งอยู่บ้านเลขที่.....
ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ถนน.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ให้ถือเป็นทรัพย์สินส่วนตัวของนางสาวจันทร์หอม รวยล้น

๒. เงินสดในธนาคาร.....เลขที่บัญชี.....

จำนวน ๑๐ ล้านบาท เป็นทรัพย์สินส่วนตัวของนางสาวจันทร์หอม รวยล้น

๓. คู่สัญญาดตกลงกันว่าให้บันทึกหรือจดทะเบียนของสัญญานี้ไว้ใน
ทะเบียนสมรสและให้แนบสัญญานี้ไว้กับทะเบียนสมรสไว้เป็นหลักฐาน และให้มี
ผลผูกพันตั้งแต่วันที่ทำสัญญานี้เป็นต้นไป

ลงชื่อ.....คู่สมรส

(นางสาวจันทร์หอม รวยล้น)

ลงชื่อ.....คู่สมรส

(นายอาทิตย์ หมดจจด)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)